

ocene in poročila

DIDAKTIČNI KOMPLET GEOGRAFIJE - DRŽAVE V RAZVOJU IN RAZVITE DRŽAVE

Didaktični komplet geografije Države v razvoju in razvite države predstavljajo:

1. učbenik z delovnim zvezkom,
2. komplet večplastnih prosojnic,
3. album diapozitivov,
4. priročnik za učitelje in
5. Atlas sveta za osnovne in srednje šole (Mladinske knjige).

Album diapozitivov in priročnik za učitelje še nista izšla.

Temo Države v razvoju in razvite države obravnavajo učenci drugega letnika naslednjih vzgojnoizobraževalnih programov, oziroma smeri:

- navtika (ribič-navtik, ladjevodja, plovni tehnik),
- špedija in luški promet (špediter, luško-transportni tehnik),
- ladijsko strojništvo (ladijski strojni tehnik),
- trgovska dejavnost (prodajalec, komercialni tehnik, aranžerski tehnik),
- poslovanje-finančna dejavnost (ekonomski tehnik),
- strežba (natakar, tehnik strežbe),
- turistična dela (gostinski tehnik, turistični tehnik),
- splošno kulturni program (knjižničar, knjigar, org. kulturnega življenja),
- vzgojitelj predšolskih otrok,
- učitelj,
- družboslovno-jezikovna dejavnost.

Učbenik in delovni zvezek sta vsebinsko in metodično enotna ter sta ločena v dva zvezka samo zaradi večje ekonomičnosti. Drug drugega dopolnjujeta, zato ju je nujno uporabljati skupaj. Tekst in posebni znaki na robu učbenika vodijo učenca od teksta k vprašanjem za premislek, k vajam v Delovni zvezek in h kartam v Atlasu. Tri vrste tiska kažejo učencu na različno zahtevnost snovi.

Učbenik je sestavljen iz treh delov:

1. navodila učencu, ki učencu pojasnjujejo uporabo učbenika,
2. sledi kazalo učnih tem ter
3. učna vsebina. Ta je razdeljena v dva sklopa problemov. Učenci spoznajo najprej temeljne geografske značilnosti držav v razvoju, v drugem delu pa temeljne geografske značilnosti razvitih držav. Snov je zastavljena problemsko in eksemplarno. Ko učenci spoznajo določeno problematiko na splošno, jo konkretizirajo ob izbranih tipičnih primerih držav ali pokrajin sveta.

Pregled učnih tem v učbeniku in delovnem zvezku:

TEMELJNE GEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI DRŽAV V RAZVOJU

- I. Geografski dejavniki držav v razvoju
 - Naravnogeografski dejavniki (primera Kenije in Salvadorja)
 - Družbenogeografski dejavniki (primera Kenije in Salvadorja)

II. Skupni problemi držav v razvoju

- Demografske značilnosti (problemi rasti prebivalstva, izobrazbena sestava)
- Socialnopošestne razmere (v Latinski Ameriki, arabskem svetu, tropski Afriki, južni Aziji, Ekvadorju)
- Problemi gospodarstva zaradi podnebnih in vodnih razmer ter prsti (osiromašenje in erozija prsti, nestalnost padavin, poplave, sušnost)
- Pridelovanje hrane v deželah v razvoju (problem prehrane, potencialna kmetijska zemljišča, odnos med narodnim dohodkom in deležem kmetijstva v skupnem dohodku)
- Geografske osnove sodobnega gospodarjenja (tradicionalna in industrijska družba, deagrarizacija in urbanizacija)
- Geografske značilnosti neenakomernega gospodarskega razvoja v posameznih državah (osrednja in obrobna območja, primer Afrike)

III. Države v razvoju in svetovno gospodarstvo

- Države izvoznice rud (izkoriščanje železove rude v Liberiji, barvnih rud v Boliviji, bakrov pas v Afriki)
- Države izvoznice kmetijskih pridelkov (položaj kmetijskih držav, pridelovanje kave, Kenija-monokulturna država)
- Gospodarski položaj izvoznice nafte (proizvodnja, poraba nafte, rafinerije, naftna trgovina, OPEC, vpliv podražitve nafte in države v razvoju)

IV. Geografska podoba neokolonializma (pojem neokolonializma, nacionalne družbe, smeri izvoza kmetijskih pridelkov, rud)

V. Regionalizacija držav v razvoju

- Kriteriji za regionalizacijo
- Geografske značilnosti držav v razvoju - izbrani primeri (Peru, Gabon, Indija)

TEMELJNE GEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI RAZVITIH DRŽAV

I. Geografski dejavniki razvitih držav

- Naravogeografski dejavniki (primer Kanade)
- Druženogeografski dejavniki, ki so značilni za razvite države

II. Skupne značilnosti razvitih držav

- Demografski razvoj
- Selitve delavcev (tujci v ZR Nemčiji in Franciji)
- Geografske značilnosti gospodarskega razvoja in varstvo okolja (onesnaženost okolja z nafto, onesnaženost zraka)

III. Razvite države kot uvoznice surovin in izvoznice industrijskih izdelkov (Japonska - uvoznica surovin)

IV. Geografska podoba razvitih socialističnih držav

- Podržavljanje kmetijstva in vpliv na izrabo zemlje (spreminjanje izrabe zemljišča, spreminjanje hektarskih donosov in površin zasejanih s posameznimi kulturnimi rastlinami)
- Industrializacija in urbanizacija

V. Geografska podoba kapitalističnih držav

- Razvoj kmetijske pokrajine (intenzivnost kmetijstva, razmestitveni dejavniki za kmetijstvo)

- Geografski učinki nekmetskih dejavnosti (značilnosti mest)
- Razlike v regionalnem razvoju (razvita in manj razvita območja Zahodne Evrope)

VI. Regionalizacija razvitih držav

- Osnovne skupne značilnosti razvitih držav (pokrajinski sistemi)
- Geografske značilnosti razvitih držav - izbrani primeri (Nizozemska, Avstralija)

Učbenik ima 90 strani, 79 slik - predvsem fotografije in tematske karte. Delovni zvezek je nekoliko obširnejši. Na 131 straneh vsebuje 54 vaj z vrsto kart, tabel in grafikonov.

Avtorji učbenika so Slavko Brinovec, Marijan Klemenčič, Marija Košak, Franc Lovrenčak, Mirko Pak, delovni zvezek pa so napisali Slavko Brinovec, Marijan Klemenčič in Franc Lovrenčak.

Avtor kompleta večplastnih prosojnic je Slavko Brinovec. Na prosojnicah prevladujejo tematske karte, nekaj je diagramov in nekaj nazornih shem. 35 prosojnic ponazarja naslednje tematske sklope: kriterije za določanje stopnje gospodarske razvitosti, naravni prirast prebivalstva, šolanje prebivalstva, padavine po mesecih, prehranjevanje, mestno prebivalstvo, izvoznice surovin, kmetijstvo, naftno gospodarstvo, neokolonializem, družbenogospodarske dejavnike razvitih držav, demografski razvoj, železarstvo, podržavljanje kmetijstva, kmetijstvo v kapitalističnih državah, onesnaženost zraka v mestih ter cestni promet in območja hrupa.

Maja Umek